

Əbdülvahab Rəhim oğlu Salamzadə
1916-1983
memarlıq elmləri doktoru, professor,
Azərbaycan Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü

Əbdülvahab Salamzadə milli memarlıq tariximizi öyrənən ilk alimlərdəndir. Azərbaycan memarlıq məktəblərinin müəyyənləşdirilməsi, onların milli, konstruktiv və bədii xüsusiyyətlərinin hərtərəfli öyrənilməsi, coğrafi arealının təyin olunması onun adı ilə bağlıdır.

Alim Azərbaycan memarlıq məktəblərinin o çağadək bəlli olmayan mənzərəsini, tarixini yaratmışdır. Naxçıvan, Şirvan memarlıq məktəbləri kimi sənət tariximizin öyrənilməsində onun müstəsna xidmətləri olmuşdur, Təbriz və Arran memarlıq məktəblərinin elmi cəhətdən müəyyənləşdirilməsi, onların kəşfi isə bilavasitə akademik Əbdülvahab Salamzadənin xidmətidir.

O, 1962-ci ildən Azərbaycanın Tarix və Mədəniyyət Abidələrini Mühafizə Cəmiyyətinin sədr müavini idi. Tarixi abidələrin bərpa işlərində yaxından iştirak edirdi.

Akademik Əbdülvahab Salamzadənin kitabları Azərbaycan memarlıq tarixinin ən mükəmməl nümunələrindəndir. Onun müxtəlif illərdə yazdığı «Abidələr danışıq» (Bakı, 1952), «Azərbaycan memarlıq abidələri» (Bakı, 1958), «Əcəmi Naxçıvani» (Bakı, 1976), «Arazboyu abidələr» (K.Məmmədzadə ilə birgə; Bakı, 1979) və bir çox başqaları hələ uzun illər boyu elmə xidmət edəcək. Bu görkəmli alimin M.Hüseynov və L.Bretanitski ilə birgə hazırladığı «Azərbaycan memarlıq tarixi» adlı fundamental əsəri isə (rus dilində; Moskva, 1963) milli memarlıq tariximizdə müstəsna əhəmiyyətə malikdir. O, həm də Azərbaycan şəhərsalma tarixinin ilk tədqiqatçısı olmuş, Şuşa, Şəki kimi qədim şəhərlərimizin şəhərsalma mədəniyyətini tədqiq etmişdir. MEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun direktoru vəzifəsində çalışmışdır.